

Landschappelijke inpassing

Bedrijventerrein Westrand

Colofon

Landschappelijke inpassing Bedrijventerrein Westrand

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Gemeente Aalten dhr. H. Scheffer

Contactpersoon: mevrouw T. Tuenten

Projectnummer en versie: 961B, versie 1.0		Status: concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 15-3-2016
Ligging projectgebied: Zomerweg (ongenummerd) in Aalten		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Doelstelling	3
1.2 Overleg	3
2 Het plangebied.....	3
2.1 Ligging van het plangebied	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3 Beschrijving van het landschap	4
2.4 Karakteristieke beplanting en beplantingsvormen.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen.....	5
4 Ruimtelijke analyse.....	6
4.1 Ruimtelijke kwaliteit.....	6
4.2 Kansen voor versterking	6
4.3 Randvoorwaarden	7
5 Het ontwerp	7
5.1 Voorstel voor landschappelijke inpassing.....	7
5.2 Inrichting.....	9
5.3 Beheer	11

1 Inleiding

1.1 Doelstelling

De gemeente Aalten heeft het concrete voornemen een bedrijventerrein te ontwikkelen aan de Zomerweg in Aalten. Natuurbank Overijssel is gevraagd een plan voor landschappelijke inpassing¹ van de ontwikkellocatie op te stellen. In voorliggend rapport wordt een concreet voorstel voor landschappelijke inpassing gepresenteerd, inclusief een advies voor de inrichting en het vervolgbeheer om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

1.2 Overleg

Voorliggend plan is tot stand gekomen na overleg met Stichting Natuur en Milieu Aalten. Een concept ontwerp is besproken met de stichting en heeft na overleg met de gemeente Aalten geleid tot enkele aanpassingen o.a. verbreding van de groenstrook en toevoeging van een extra stuk natuur.

2 Het plangebied

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan de Zomerweg in Aalten. Het ligt aan de westrand van de bebouwde kom van Aalten. Het grenst aan de noordzijde aan de Sondernweg, aan de oostzijde aan de Zomerweg en aan de overige zijden aan agrarisch cultuurland. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de ovaal.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. (bron: PDOK).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit agrarische cultuurgrond en voor een klein deel uit beplanting (2530 m²). Het agrarisch cultuurland was tijdens het veldbezoek in gebruik als grasweide. De strook beplanting bestaat uit een gemengde opstand van beuk, linde, els, berk en zomereik met plaatselijk dichte ondergroei van braam. Bebouwing en open water ontbreken in het plangebied. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

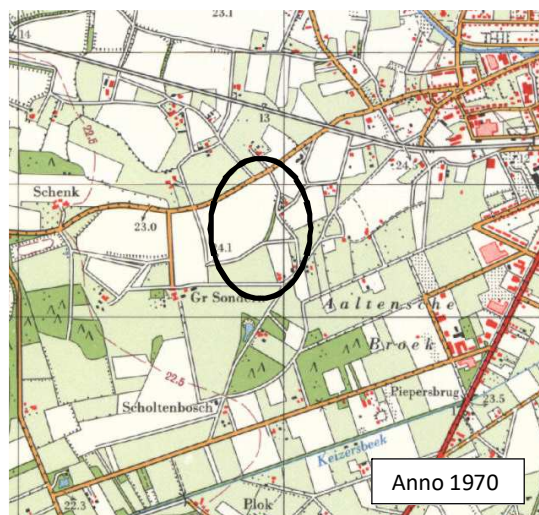
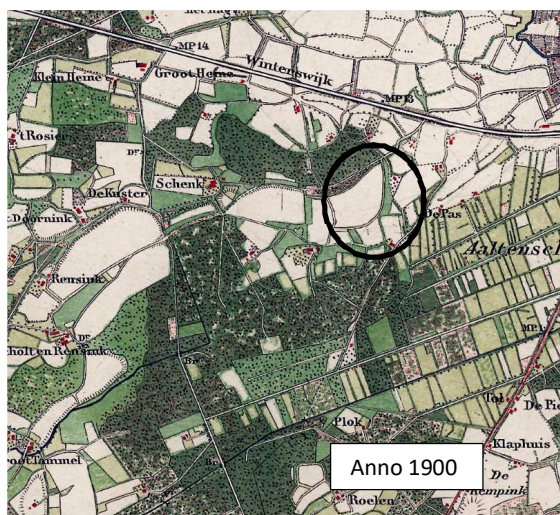
¹ Bij een landschappelijke inpassing gaat het om het inpassen van een gebouw of een gebruik in het landschap. Bij een goede inpassing wordt rekening gehouden met de typische kenmerken en kwaliteiten van het landschap door middel van de architectuur van het gebouw en/of de aanplant van gebiedseigen beplanting.

Begrenzing van het plangebied. Het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid. (Bron: PDOK)

2.3 Beschrijving van het landschap

Het plangebied ligt in de oksel van de Zomerweg-Sondernweg en behoort tot het kampenlandschap. Dit landschap kenmerkt zich door de afwisseling van essen (de kampen) en graslanden, een grillig wegenpatroon, de verspreid liggende boerderijen (soms op enige afstand van de doorgaande wegen) en de ongelijke vormgegeven percelen. Het plangebied ligt deels op een es. Op onderstaande afbeeldingen worden drie uitsneden uit historische topografische kaarten weergegeven waarop het plangebied is afgebeeld.

Als onderdeel van de ruimtelijke procedure die de ontwikkeling van het bedrijfsterrein mogelijk moet maken, wordt ten zuiden van het bedrijfsperceel een perceel met de bestemming 'natuur' in het bestemmingsplan opgenomen. Dit perceel wordt mogelijk ingericht als gemengd loofbosje. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het perceel met de bestemming 'natuur' ten zuiden van het plangebied weergegeven.

Plankaart van het bestemmingsplan. Het perceel met de bestemming 'natuur' wordt met het ovaal aangeduid.

4 Ruimtelijke analyse

4.1 Ruimtelijke kwaliteit

Het bedrijfsterrein wordt ontwikkeld ten westen van een bestaand bedrijventerrein op een plek die nu bestaat uit agrarische cultuurgrond. Aan de 'buitenzijde', dat is de zijde die grenst aan het naastgelegen agrarische cultuurland, wordt een zes meter hoge wal aangelegd. Vanuit het buitengebied, specifiek de Sondernweg, is er geen direct zicht op het bedrijfsterrein. Een wallichaam is echter een gebiedsvreemd object. Door het aanbrengen van beplanting rondom het terrein wordt het directe zicht op het gebiedsvreemde object weggenomen.

4.2 Kansen voor versterking

Om de ruimtelijke kwaliteit van het ontwerp te versterken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Aanbrengen beplanting aan de west- en zuidzijde van het plangebied

4.3 Randvoorwaarden

Bij het opstellen van het inpassingsplan wordt rekening gehouden met onderstaande randvoorwaarden:

Wallichaam

Aan de west- en zuidzijde van het plangebied wordt een zes meter hoge wal aangelegd. Beplanting op een dergelijk wallichaam kan het beste beheerd worden als hakhout vanwege het gevaar van windworp. Aan de voet van het wallichaam wordt een raster geplaatst met een onderhoudspad van ca. 1 meter breed aan weerszijden. Het onderhoudspad wordt vrijgehouden van beplanting (maaibeheer).

Recreatieve ontsluiting

De groenstrook rondom het bedrijfsterrein dient toegankelijk te worden voor fietsers en wandelaars. Om gebruikers van het pad de kans te geven om het naastgelegen agrarische cultuurlandschap te kunnen aanschouwen, wordt de beplanting op twee plaatsen vervangen door bloemrijk grasland, ruigte of een akkerrand.

Zichtbaarheid bebouwing

Bedrijfsbebouwing mag zichtbaar zijn. Het uitgangspunt is niet om alle bebouwing achter een 'groene muur' te plaatsen, maar lelijke objecten, zoals kale keerwanden, worden bij voorkeur wel achter 'groen' geplaatst.

Inheems plantmateriaal

Bij de soortkeuze voor beplanting wordt alleen gekeken naar inheems plantmateriaal. Gelet op de ligging in het kampenlandschap vormen soorten als zomereik, ruwe berk, lijsterbes, vuilboom, linde, gewone esdoorn, iep, hazelaar, veldesdoorn, wilde liguster, vlier, Gelderse roos en sleedoorn passende soorten.

Streekeigen beplantingsvormen

Streekeigen beplantingsvormen in het kampenlandschap zijn solitaire bomen, hakhoutbeheer, scheerhagen en struweelhagen.

5 Het ontwerp

5.1 Voorstel voor landschappelijke inpassing

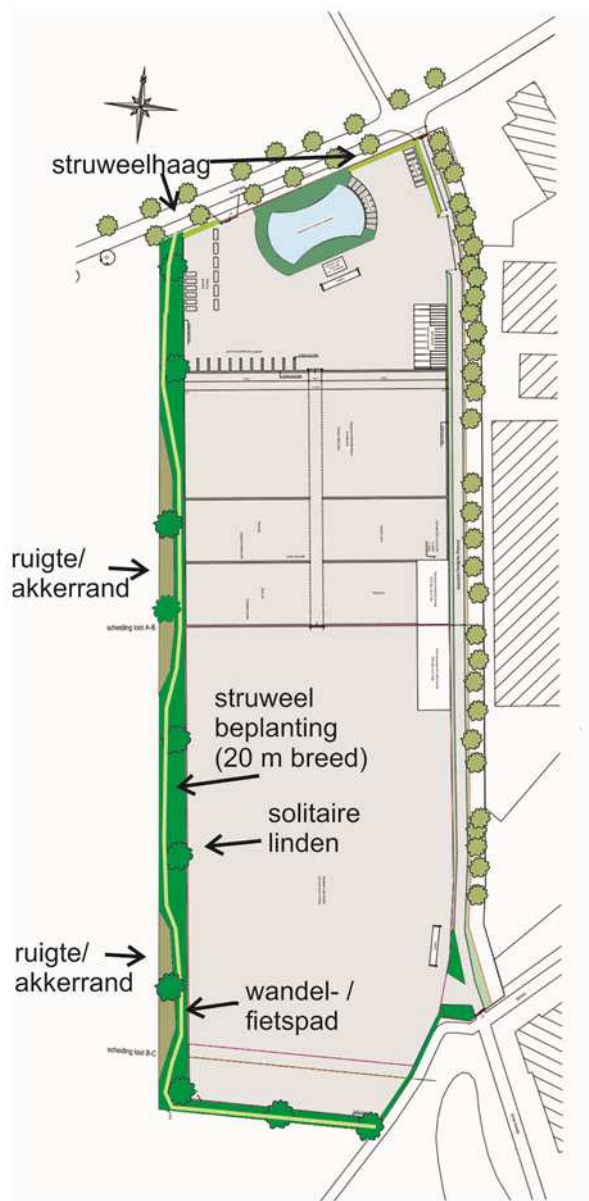
Voorgesteld wordt om een 20 meter brede groensingel aan de west- en zuidzijde van het plangebied aan te leggen. Zes meter van deze breedte bestaat uit het wallichaam. Door de overige groenstrook wordt een semi-verhard wandel-fietspad aangelegd. De beplanting in de groenstrook bestaat uit een gemengde aanplant van inheemse beplanting. In de singel worden 10, als laanboom gekweekte linden geplant. Op de plekken waar het wandel-fietspad aan de binnenzijde van de singel ligt, wordt geadviseerd om 'ramen' naar het cultuurlandschap te maken en daar géén beplanting te planten, maar te streven naar bloemrijk grasland, ruigte of een akkerrand. 15% van de totale oppervlakte van de groenstrook wordt ingericht als akker/ruigte of grasland.

Ruigte (links) of akkerrand (rechts) bieden de bezoekers zicht op het omliggende agrarische cultuurlandschap.

Op onderstaande afbeelding wordt een voorstel voor landschappelijk inpassing weergegeven.

Voorstel voor landschappelijke inpassing van het bedrijfsterrein. De ligging van het recreatieve pad is indicatief, het onderhoudspad ligt direct aangrenzend van het hekwerk.

5.2 Inrichting

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen dienen de volgende inrichtingsmaatregelen genomen te worden.

Aanleg recreatief pad

Geadviseerd wordt om een wandel-fietspad aan te leggen met semi-verharding. Het pad wordt 1 meter breed. Aan weerszijden van het pad wordt een strook van 1,5 meter niet beplant om te voorkomen dat het pad ontoegankelijk wordt door uitgroeiende beplanting. Het onderhoudspad direct aangrenzend aan het hekwerk is eveneens minimaal 1,5 meter vrij van beplanting t.b.v. onderhoud en inspectie aan het hekwerk.

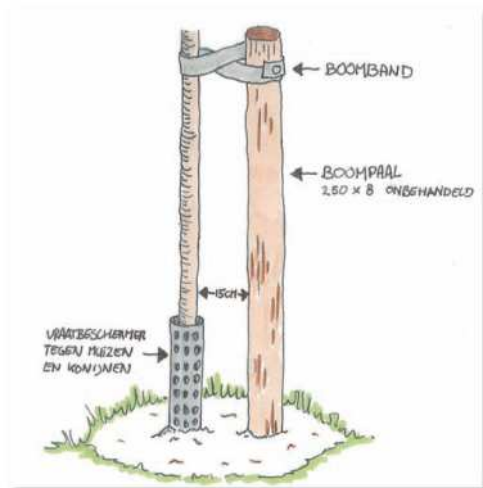
Voorbeeld van een half-verhard fiets- en wandelpad.

Aanplant linden

Er worden in de groenstrook tien solitaire linden geplant. Als plantmateriaal worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 14-16 cm op 1,5 meter hoogte. Het aanplanten van een boom kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest.

Specifieke plantinstructie

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten). Bevestig de jonge boom met een brede band aan de boompaal.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.

Aanplant bosplantsoen

De singel bestaat uit een gelijk gemengde aanplant van zomereik, ruwe berk, lijsterbes, linde, gewone esdoorn, iep, hazelaar, boswilg, veldesdoorn, wilde liguster, vlier, vuilboom, Gelderse roos, meidoorn en sleedoorn welke in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter wordt geplant. Als plantmateriaal wordt 3 jarig bosplantsoen gebruik met een minimale hoogte van 100-120 cm.

Struweelvormers als Gelderse roos, sleedoorn, meidoorn en boswilg worden langs de buitenzijde (zonzijde) geplant, de boomvormers meer centraal in het element.

Bloemrijk grasland-ruigte-akkerrand

Afhankelijk van de keuze voor de inrichting wordt een bloemrijk grasmengsel of akkermengsel gebruikt. Indien er gekozen wordt voor ruigte, dan is niets doen het advies; ruigte ontstaat namelijk vanzelf als beheermaatregelen als maaien achterwege blijven. Indien gekozen wordt voor een akkermengsel dan is grondbewerking (spitten) noodzakelijk voor een goede ontkieming van de zaden.

Inrichting perceel met bestemming 'natuur'

Het perceel met de bestemming 'natuur', gelegen ten zuiden van het plangebied, wordt ingericht als bos met als nevenfunctie waterberging/infiltratie. Het perceel wordt (gelijk gemengd) ingeplant met boswilg, zomereik, ruwe berk, linde, vuilboom en esdoorn. Langs de randen worden struweelsoorten als sleedoorn, meidoorn, krent en Gelderse roos toegevoegd aan de plantlijst. Het perceel wordt ingeplant met een plantverband van 1,5x1,5 meter. Om waterberging mogelijk te maken behoort maaiveldverlaging tot de mogelijkheden. Deze maatregel is niet strijdig met de bosaanleg.

Raster

Aan de voet van de grondwal wordt een raster geplaatst. Aan weerszijde van het raster wordt een strook van 1 meter breed vrij gehouden van aanplant. Deze strook wordt jaarlijks gemaaid.

Overige zaken

Het is eenvoudig om de natuurkwaliteit in de singel te versterken. Door een bijenhotel, vogelnestkastjes, een vleermuishotel of een egelkast te plaatsen, kunnen deze dieren zich in de randzone vestigen.

*Vleermuishotel, egelkast en bijenhotel.
Simpele maatregelen die deze soorten een
plek bieden om zicht te vestigen in de
randzone.*

5.3 Beheer

Solitaire linden

Geen beheer

Groensingel

De aanplant wordt beheerd als hakhout. Dat houdt in dat de beplanting iedere 12-15 jaar afgezet wordt waarna de beplanting weer zal uitlopen. Zo blijft de groensingel een dichte bosschage rondom het bedrijfsterrein vormen. Bij het afzetten wordt de beplanting 15-20 cm boven de grond afgezet. Tak- en tophout wordt in rillen in het element gelegd. De tien solitaire linden worden niet afgezet zodat die zich kunnen ontwikkelen als volwassen bomen.

Bloemrijk grasland-akkerkruiden-ruigte

Afhankelijk van de gekozen inrichting is het volgende beheer noodzakelijk;

Bloemrijk grasland

Het grasland wordt beheerd als hooiland. Daartoe wordt de vegetatie jaarlijks éénmalig gemaaid (zomer) waarbij het maaisel wordt afgevoerd. 20% van de oppervlakte wordt jaarlijks niet gemaaid. De strook ongemaaid grasland wisselt jaarlijks, zodat de gehele oppervlakte 4 maal per 5 jaar gemaaid wordt.

Akkerkruiden

Om een kruidenrijke akkerrand te krijgen dient deze, afhankelijk van het gekozen één- of tweejarig bloemenmengsel, bewerkt te worden. Een passende vorm van beheer is het periodiek eggen van de groenstrook en opnieuw doorzaaien met zaadmengsel. Verder geen beheer.

Ruigte

Om te voorkomen dat de ruigte door successie dicht groeit met bosopslag, wordt deze periodiek geklepeld of gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Om de ruigte kans te geven zich te ontwikkelen, wordt de ruigte iedere 4 jaar, gefaseerd (50% per jaar) bewerkt.